

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 68P/76/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1520206444
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimíra Slobodová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2021:1520206444.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V sudkyňou JUDr. Vladimírou Slobodovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. dieťa: I. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matky - U. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. nad A. XXX, C. nad A., t.č.: N. 5, D. a otca - N. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. nad A. , o návrh matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa, takto

rozhodol:

I. I. zvyšuje výživné otca mal. I. zo sumy XXX eur na sumu XXX eur mesačne s účinnosťou od 02.12.2020, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky.

II. Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 02.12.2020 do 30.04.2021 v sume 397 eur súd povoľuje otcovi splácať v splátkach po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným k rukám matky počínajúc právoplatnosťou tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

III. Týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Bratislava V č.k.20P/126/2013-72 zo dňa 16.07.2013 v časti o výživnom na mal. I..

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom doručeným súdu dňa 02.12.2020 domáhala zvýšenia výživného otcovi na mal. I. zo sumy 150 eur na 400 eur mesačne s účinnosťou od podania návrhu na súd. Návrh odôvodnila návrh tým, že naposledy sa o výške výživného rozhodovalo v roku 2013, od kedy došlo k podstatnej zmene pomerov u dieťaťa, ktorý je študentom strednej školy, vyrástol, sú na neho vyššie výdavky. Otec maloletému nič navyše okrem výživného neplatí, o syna sa nezaujíma.

2. Matka trvala na podanom návrhu. Kolízny opatrovník s z pojednávania ospravedlnil.

3. Otcovi sa nepodarilo doručiť návrh matky a písomnosti súdu (poučenie o jeho procesných právach, uznesenie o ustanovení opatrovníka dieťaťu a výzva na vyjadrenie sa k návrhu) na adresu jeho trvalého pobytu a ani cestou jeho aktuálneho zamestnávateľa, preto súd všetky listiny doručoval cez úradnú tabuľu súdu. Otec sa na pojednávanie nedostavil, neospravedlnil, ale nakoľko súd mal splnené procesné podmienky na pojednávanie s ohľadom na § 106 ods. 1 písm. a), § 115 CSP a § 116 ods. 1,2 vo veci konal, vykonal na pojednávaní dokazovanie a rozhodol.

4. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 106 ods. 1 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), ak nejde o doručovanie do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu, o doručovanie v osobitných prípadoch podľa § 107 ods. 2 a adresát neuviedol inú adresu na doručovanie, doručuje súd písomnosti: fyzickej osobe na adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky alebo adresu miesta pobytu cudzinca na území Slovenskej republiky podľa druhu pobytu cudzinca.

6. Podľa § 111 ods. 3 CSP, ak nemožno doručiť písomnosť na adresu podľa § 106, písomnosť sa považuje dňom vrátenia nedoručenej zásielky súdu za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

7. Podľa § 115 CSP, Ak tento zákon alebo osobitný predpis ustanovuje súdu povinnosť zverejniť údaje verejnou vyhláškou, táto povinnosť je splnená ich zverejnením na úradnej tabuli súdu alebo na webovej stránke príslušného súdu a ak podľa osobitného predpisu nepostačuje také zverejnenie, ich zverejnením v Obchodnom vestníku; tým nie je dotknutá povinnosť zverejnenia údajov v dennej tlači.

8. Podľa § 116 ods. 1-3 CSP, (1) ak sa žalobu nepodarí doručiť žalovanému, ktorý je fyzickou osobou, na adresu podľa § 106 ods. 1 písm. a), je súd povinný urobiť všetky úkony potrebné na zistenie skutočného pobytu žalovaného. (2) Ak sa súdu nepodarí žalobu doručiť na adresu zistenú postupom podľa odseku 1, zverejní súd oznámenie o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu. Žaloba sa považuje po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie. (3) Ďalšie písomnosti súd žalovanému doručuje na adresu podľa § 106 ods. 1 písm. a).

9. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, pripojeným spisom OS Bratislava V sp. zn. 20P/126/2013, potvrdením o príjme oboch rodičov, matkou predkladanými výdavkami na dieťa, rodným listom dieťaťa, ako i ostatným obsahom spisu a zistil tento skutkový stav:

10. Naposledy bolo výživné na mal. I. upravené rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č.k. 20P/126/2013-72 zo dňa 16.07.2013 (právoplatné 15.08.2013) pri rozvode rodičov, kedy bolo otcovi určené výživné 150 eur mesačne. Matka mala vtedy netto mesačný príjem cca XXXX eur, poberala rodinné prídavky na dieťa. Otec mal netto mesačný príjem cca XXX eur. Okrem I. iné deti rodičia nemali. K.. I. navštevoval 8. ročník základnej školy.

11. V súčasnom období obaja rodičia nezmenili svoj osobný stav, ani jednému nevznikla ďalšia vyživovacia povinnosť .

12. Matka býva s synom v rodinnom dome so svojou matkou a partnerom matky, ktorej mesačne prispieva na bývanie sumou XXX eur. Matka má stredoškolské vzdelanie s maturitou v odbore zdravotníctvo a urobené aj nadstavbami súvisiace s týmto odborom. Mala netto mesačný príjem za rok 20X9 v sume X M.,X8 eur, za rok XXXX v sume 1 XXX,XX eur. K. do práce dochádza. T. poberá čiastočný invalidný dôchodok mesačne v sume XXX,XX eur, rodinné prídavky na dieťa a to od marca XXXX vo výške XX,XX eur. V súčasnosti jej otec platí výživné riadne, ale bolo to až na základe Rozhodnutia vydaného na tunajšom súde v trestnom konaní sp. zn. 1T/10/2021 (trestný rozkaz č.k.1T/10/2021 zo dňa 26.02.2021), v ktorom bol odsúdený za prečin zanedbania povinnej výživy podľa §207 ods. 1 Trestného zákona a je v podmienke. Matka predložila súdu k nahliadnutiu trestný rozkaz, ktorý však neobsahoval doložku právoplatnosti.

13. Otec pracuje ako zdravotník. Zo správy zamestnávateľa otca (Univerzitná nemocnica s poliklinikou K. bratia, spol. s r. o.) mal súd preukázané, že je tam otec zamestnaný od XX.X.XXXX , v období od XX.XX.XXXX bol dočasne PN. Z potvrdenia súd zistil, že za obdobie XX/XXXX až XX/XXXX mal netto mesačný príjem XXX,XX eur. Lustráciou v registri obyvateľov súd zistil, že otec nie je ženatý a okrem I. nemá vyživovaciu povinnosť k iným maloletým deťom.

XX. Mal. I. chodí na X.ročné gymnázium, teraz je v 5. ročníku, ale v podstate je to X.ročník strednej školy. Podľa vyjadrenia matky sa otec so synom nestretáva, naposledy sa videli v auguste 2020, na sviatky malému nič navyše neposiela. Malý nemá zdravotné problémy. Mesačné náklady na syna matka špecifikovala nasledovne: strava 200 eur, strava v škole 60 eur, drogéria 10 eur, poisťka 27 eur, oblečenie a obuv 50 eur, lieky a vitamíny 10 eur, kultúra a výlety 20 eur, poplatok v škole 8 eur, paušál mobil 15 eur, školské pomôcky 20 eur, električenka 13 eur, zubár 34 eur, vreckové 50 eur, celkovo ide o sumu 217 eur mesačne. Podľa vyjadrenia matky jej finančne pomáha brat a mama.

15. Podľa § 62 ods. 2 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákona o rodine“), obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

16. Zo zákona o rodine vyplýva, že vodiacou zásadou na strane povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Pokiaľ je životná úroveň rodičov nízka a nemajú možnosť ju zvyšovať - je nevyhnutné obmedziť nároky dieťaťa a prispôbiť ich takejto životnej úrovni, zákon totiž neustanovuje rodičom povinnosť zvyšovať životnú úroveň dieťaťa. Na druhej strane aj sú majetkové pomery povinného rodiča viac než priemerné, nie je dôvod prečo by sa dieťa nemalo podieľať na životnej úrovni svojho povinného rodiča.

17. Podľa § 62 ods. 4 veta prvá Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

18. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

20. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

21. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, sa právo na výživné nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späť odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

22. Podľa § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

23. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

24. Predmetom konania je návrh na zvýšenie výživného na dieťa z 150 eur na 400 eur.

25. Pri skúmaní dôvodov návrhu matky na zvýšenie výživného súd prihliadal na odôvodnené potreby dieťaťa i na reálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného (otca). Pod odôvodnenými potrebami oprávneného, dieťaťa, je nutné rozumieť potreby základné, ktorými sú strava, ošatenie, hygiena, pomerná časť nákladov za bývanie, poplatky za lekársku starostlivosť, lieky, okuliare a pod., ako aj školské a mimoškolské aktivity, šport, kultúru. Možnosti a schopnosti povinného, teda rodiča, na ktorého je dieťa výživou odkázané, sú dané jednak jeho vzdelaním, povoláním, prácou, zdravotným stavom, celkovými majetkovými pomermi a u samostatne zárobkovo činnnej osoby tiež mierou jeho pracovnej aktivity, kvalitou jeho práce a schopnosti uplatniť sa v konkurencii. Zmenou pomerov môže byť subjektívna okolnosť na strane povinného, resp. okolnosť na strane oprávneného alebo objektívna, a to vývoj životných nákladov. Na strane povinného môže byť takouto zmenou strata zamestnania

a súd musí obligatórne skúmať jej príčiny. Takisto ňou môže byť dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov, atď. Zmena výšky výživného alebo jeho úplne zrušenie je vo všeobecnosti možné najskôr od času, kedy došlo k zmene pomerov. Tieto všetky skutočnosti súd vzhľadom na dôvody návrhu i zisťoval.

26. Vzhľadom na charakter návrhu súd vykonal porovnanie okolností dôležitých pre určovanie výživného tak v dobe skoršieho ako i nového rozhodovania na základe vykonaného dokazovania. Samotná zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená subjektívnymi okolnosťami na strane povinného či oprávneného alebo objektívne, napr. vývojom životných nákladov. V zmysle valorizačnej klauzuly obsiahnutej v § 78 ods. 3 už vývoj životných nákladov je objektívnou okolnosťou, ktorá sama osebe môže odôvodniť zmenu výšky výživného.

27. Súd skúmal zmenu pomerov, ktorá nastala za 7 rokov a cca 6 mesiacov, ktoré uplynuli od poslednej úpravy výživného na strane dieťaťa i na strane rodičov, lebo vtedy sa naposledy zisťovali pomery rodičov. Súd zistil, že u maloletého došlo k zmene pomerov v tom, že nastúpil na strednú školu, aktuálne je v prvom ročníku. Súd skúmal, či došlo k takej podstatnej zmene pomerov u dieťaťa, ktorá by odôvodňovala návrh matky na zvýšenie výživného u šestnásťročného zdravého dieťaťa o 100%

28. Ani jeden z rodičov svoj osobný stav nezmenil, ani im nepridala ďalšia vyživovacia povinnosť.

29. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že príjem matky sa zvýšil z cca XXXX eur na sumu XXXX,XX eur (XXXX,XX eur od zamestnávateľa a invalidný dôchodok XXX,XX eur) netto mesačne v priemere o 300 eur. Matka poukázala to, že jej terajší príjem je odzrkadlením jej nadčasoch a navyše službách vykonávaných v tomto pandemickom období. Taktiež poberá výživné na syna 150 eur od otca, rodinné prídavky na dieťa aktuálne 25,50eur. Otec matke navyše ničím prispieva na výdavky maloletého, ani ho len nenavštevuje, nemá o neho skutočný záujem.

30. Otcov netto mesačný príjem sa zvýšil zo sumy XXX eur na sumu XXX,XX eur .

31. V ďalšom súd skúmal zmenu pomerov u mal. I., skúmal objektívnosť jeho mesačných výdavkov a či jej otec aj niečím navyše prispieva. K. I. navštevoval v roku XXXX pri poslednom rozhodovaní o výživnom 5. ročník základnej školy. V súčasnosti je v 1. ročníku strednej školy, chodí na osemročné gymnázium. Maloletý primerane veku vyrástol, v podstate je z neho fyzicky vyspelý muž, je starší o viac ako o 7 rokov, zvýšili sa výdavky aj na jeho ošatenie, hygienu ale len z dôvodu jej rastu. Súd sa osobitne zaoberal všetkými výdavkami na dieťa, ktoré matka odprezentovala, posudzoval ich dôvodnosť a objektívnosť. Matkou odprezentované výdavky na syna sú síce vyššie, ale primerané reálnemu skutočnému stavu na Slovensku. Ani jeden z matkou špecifikovaných výdavkov na dieťa súd nepovažuje za neprimeraný. Keďže obaja rodičia sa majú rovnodielne podieľať na výžive a výchove dieťaťa, súd predmetnú sumu vydelením dvoma a tak získal sumu cca 258,50 eur. Treba si uvedomiť, že výživné na dieťa má prednosť pred výdavkami rodičov. Následne súd akceptoval matkine výdavky na dieťa na obuv, ošatenie, stravu.

32. Na základe zistení, že u oboch rodičov došlo k zvýšeniu príjmu a I. je študentom strednej školy dospel súd k záveru, že je tu dôvod na zvýšenie výživného otcovi, ale prihliadal aj na fakt, že maloletý sa s otcom nestretáva. V ustálenej súdnej praxi ohľadom určovania výživného je zaužívané, že výživné sa určuje pri žiakovi základnej školy ako je I. (pozn. súdu: rozpätie platí pre deti od skončenia povinnej školskej dochádzky do skončenia štúdia na strednej škole) v rozmedzí „najviac“ cca XX % z príjmu otca deleno počet detí, ku ktorým má zákonnú vyživovaciu povinnosť. I. postupoval týmto myšlienkovým pochodom a zistil, že 25 % z čistej mesačnej mzdy otca 919,95 eur je 229,98 eur, zaokrúhlene 230 eur. Takto určené výživné považuje súd nateraz za primerané jednak veku a odôvodneným potrebám dieťaťa, tak i reálnym možnostiam a schopnostiam rodičov. Obaja rodičia si musia uvedomiť, že dieťa má znášať životnú úroveň svojich rodičov a podľa toho súd určuje i výživné.

33. Nakoľko súd zvýšil výživné otca od 02.12.2020 (kedy bol doručený návrh na súd), súd vyčíslil otcovi nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 02.12.2020 do 30.4.2021 v sume 397 eur. Nedoplatok bol vyčíslený za obdobie do 30.4.2021 z dôvodu, že rozhodoval 15.4.2021, t.j. po 15 dni v mesiaci. (K sume 397 eur dospel tak, že vychádzal z toho, že otec platí riadne mesačne výživné 150 eur a tak dopočítal mesačne rozdiel 230 -150, t.j. 80 eur. t.j. január až apríl 2021 = 4 mesiacov x 80 eur = 180

eur; za obdobie 02.12.2020 -31.12.2020 v sume 30 dní deleno 31 dní x 80 eur = 77 eur). Nedoplatok na zročnom výživnom súd uložil povinnosť otcovi zaplatiť v splátkach po 20 eur majú na zreteli, že otec je povinný primárne platiť mesačne bežné výživné a popri tom nedoplatok na výživnom dosplácať.

34. Takto určené výživné považuje súd nateraz za primerané jednak veku a odôvodneným potrebám dieťaťa a s tým spojenými výdavkami, tak i reálnym možnostiam a schopnostiam rodičov. Obaja rodičia si musia uvedomiť, že dieťa má znášať životnú úroveň svojich rodičov a podľa toho súd určuje i výživné.

35. O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 52 CMP veta prvá, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie exekúcie poverí súd (§ 55 zák. č. 233/1995 Z. z. v spojení s § 48 zák. č. 233/1995 Z. z.).

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.